

BIOGRAFIA

Aleksandr Issaievitx Soljenitsin (Kislovodsk 1918 – Moscou 2008). Fill d'un terratinent cosac mort poc abans que naixés i d'una mestra, va passar la seua infància a la ciutat de Rostov de Don i va estudiar física i matemàtiques a la universitat d'aquesta ciutat. Fou capità d'artilleria durant la Segona Guerra Mundial. Va ser condemnat a vuit anys de treballs forçats i a desterrament perpetu per les seues opinions contràries a l'estalinisme. Enviat a diversos camps de treball, gràcies als seus coneixements matemàtics el van enviar a un centre d'investigació científica per a presos polítics, vigilat per la Seguretat de l'Estat. Tot i la mort de Stalin el 1953, va continuar el desterrament a perpetuïtat, per la qual cosa va ser enviat al sud del Kazakhstan des d'aquell any fins al 1956, cosa que va aprofitar per a escriure en secret mentre donava classes a l'escola primària. Alliberat i rehabilitat el 1957, se li va permetre viure a Vladimir i Riazan, situades al centre de Rússia, on va poder dur una vida normal, fent classes de matemàtiques i escrivint sobre les seues experiències a la presó. Les primeres obres ja el situaren entre els millors escriptors del seu temps: *Un dia a la vida d'Ivan Denisovitx* (1962), *La casa de Matrona* (1963), *Tot sigui per la causa* (1963) i *Miniatures en prosa* (1964). Els últims anys de la dècada del 1960 els va passar en un forcejament constant per salvar del KGB els seus arxius i manuscrits, molts d'aquests difosos per tota l'URSS en còpies rudimentàries clandestines. El seu pensament es va radicalitzant progressivament fins a extrems de follia antisoviètica i de religiositat medieval, actitud que influí decisivament sobre la qualitat literària de les obres posteriors, inferior a les primeres. En aquest període escriví *El primer cercle* (1968), *Pavelló de cancerosos* (1969). El 1970 li fou atorgat el premi Nobel de literatura però refusà viatjar a Estocolm per rebre el guardó per temor que les autoritats soviètiques no li permetessin retornar i per ultimar la seua obra principal *Arxipèlag Gulag* (1973) on fa una anàlisi extremadament documentada del sistema de presons soviètic, del terrorisme i de la policia secreta. L'obra va desencadenar un vendaval d'atacs a l'autor en la premsa i en els mitjans de comunicació soviètics. Va ser detingut i acusat de traïció el 12 de febrer del 1974 i l'endemà se'l va expulsar de l'URSS. Fou deportat a l'Alemanya oriental i privat de la ciutadania soviètica. Posteriorment s'instal·là als Estats Units. A la caiguda del bloc soviètic va recuperar oficialment la ciutadania soviètica i va poder retornar al seu país l'any 1994, on va tenir una rebuda digna d'un heroi, a pesar de la qual cosa no va deixar d'exercir el pensament crític sobre Rússia. Soljenitsin rebé crítiques per opinions que els seus crítics titllaren de reaccionàries i d'antisemites.

Fonts: Gran Enciclopèdia Catalana, vol. 21 i altres.

L'ESCRITOR DEL MES (Desembre 2018) **ALEKSANDR SOLJENITSIN** (1918-2008)

Centenari del seu naixement

Obres de Aleksandr Soljenitsin a la Biblioteca Municipal d'Eivissa (Can Ventosa)

- *El pabellón del cancer II*. Col·l. Novela nueva. Madrid: Aguilar, 1970.
- *Agosto, 1914*. Barcelona: Barral, 1972.
- *Archipiélago Gulag. 1918-1956*. Barcelona: Círculo de Lectores, 1974.
- *Por el bien de la causa*. Barcelona: Bruguera, 1975.
- *Pabellón de cancer*. Col·l. Andanzas, 193. Barcelona: Tusquets, 1993.
- *Un día en la vida de Iván Denisovich / Seleccionada y comentada por Mario Vargas Llosa*. Col·l. Biblioteca de plata. Barcelona: Círculo de Lectores, 1995.
- *Archipiélago Gulag (1918-1956) vol. I./ Prólogo de Raul del Pozo*. Biblioteca El Mundo. Tusquets, 2002.
- *Archipiélago Gulag (1918-1956) vol II*. Biblioteca El Mundo. Tusquets, 2002.
- *El primer círculo*. Col·l. Andanzas, 175. Barcelona: Tusquets, 2008.
- *La casa de Matrona, seguido de Incidente en la Estación de Kochetovka*. Col·l. Andanzas, 761. Barcelona: Tusquets, 2011.
- *Archipiélago Gulag II*. Col·l. Tiempo de memoria, 47/2. Barcelona: Tusquets, 2015.

Sobre Soljenitsin

- *Mi marido Solzhenitsyn / Natalia Reschetovskaya*. Madrid: Sedmay, 1976.

Altres relacionats

- *Literatura rusa moderna / Luis Abollado*. Nueva Colección Labor, 135. Barcelona: Labor, 1972.
- *Historia de Rusia en el siglo XX / Robert Service*. Barcelona: Crítica, 2010.
- *Gulag / Anne Applebaum*. Barcelona: Random House Mondadori, 2011.

Arxipèlag Gulag

En *Arxipèlag Gulag* Soljenitsin descriu amb fidelitat el règim de terror que imperava en els camps d'internament i de càstig soviètics durant el passat segle XX. Gràcies a la seua obstinació per restituir el que la història va voler esborrar, va retornar la paraula als 227 presoners que li van brindar els seus testimonis directes i als milions de persones a les quals els va faltar la vida per explicar-ho.

Escrit entre 1958 i 1967 en la clandestinitat, el primer esbós de l'obra va ser descobert pel KGB al setembre de 1973. El 1974 es va publicar a Occident com a mitjà de pressió des dels països democràtics europeus, i fins a 1990, quan es va publicar parcialment en la revista *Novy Mir*, *Arxipèlag Gulag* va estar vedat als lectors russos.

Elaborat a través dels testimonis de les víctimes de la repressió de Stalin, a més de la pròpia experiència de l'autor que la va patir en pròpia pell durant anys, en les seues pàgines revela com es malviu en estar tancat en un gulag, en un camp de concentració construït per acabar amb qualsevol esperança, i a l'interior d'un règim que no admet la dissidència.

Gorbachov (la seua família es va veure directament afectada per aquesta política repressiva) va decidir acabar amb aquest règim carcerari.

